

A kényszertörlési eljárással kapcsolatos tudnivalók

A cégbíróság kényszertörlési eljárás megindítását rendeli el, ha törvényességi felügyeleti hatáskörében eljárva **a céget megszüntnek nyilvánítja**, ha a cég **a végelszámolást három éven belül nem fejezte be**, ha a cég a végelszámolás általános szabályaira történő **áttérést nem hajtotta végre**, vagy a cég jogutód nélküli megszűnését előidéző ok következett be, és **végelszámolási eljárás lefolytatásának nincs helye**¹.

A kényszertörlési eljárás lefolytatásának szabályait a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) VIII./A fejezete, az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény vonatkozó rendelkezései, a végelszámolás számviteli feladatairól szóló 72/2006. (IV.3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) szabályozza.

Jelen tájékoztatás célja, hogy általános képet adjon a kényszertörlési eljárás menetéről. A részletszabályok az említett jogszabályokban találhatóak.

A kényszertörlés kezdetén:

A kényszertörlési eljárás megindításáról szóló jogerős **végzést** a cégbíróság a **Cégközlönyben napi rendszerességgel közzéteszi**. A közzétételre a Cégközlöny honlapján, (www.e-cegkozlony.hu) napi feltöltéssel kerül sor. A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak van helye.

A kényszertörlési eljárás nem önkéntesen elhatározott megszűnési forma, célja a rendellenesen működő cég kényszerű, vissza nem fordítható megszüntetése, törlése. **A cégbíróság ezért – kérelemre – nem dönthet a kényszertörlési eljárás megszüntetéséről.**²

Ugyanezen okból a kényszertörlési eljárás alá került cég **üzletszerű gazdasági tevékenységet nem végezhet**. A kényszertörlési eljárás során a cég legfőbb szerve **nem dönthet** a cégnek a kényszertörlési eljárás alatti **működtetéséről**, sem a kényszertörlési **eljárás megszüntetéséről**, valamint a cég **átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról**. A kényszertörlési eljárás kezdő időpontját követően pedig a cég szervei nem hozhatnak a kényszertörlési eljárás céljával ellentétes döntéseket³.

A cégbíróság felhívja a vezető tisztségviselőt (tagokat) a cég vagyonára és kötelezettségeire vonatkozó **információk közlésére**.

A kényszertörlési eljárás során a vezető tisztségviselő, ha pedig a kényszertörlési eljárást végelszámolás előzte meg a volt végelszámoló teljesíti az **adózás rendjéről szóló törvény**

¹ Ctv. 116.§ (1) bekezdés

² Ctv. 116.§ (4) bekezdés

³ Ctv. 116.§ (3) bekezdés

szerinti kötelezettségeket, és nyújtja be a kényszertörlési eljárást megelőző nappal mint mérlegforduló nappal készített számviteli beszámolót.

A kényszertörlési eljárás alatt:

A kényszertörlési eljárás során a **vezető tisztségviselő**, a végelszámolásból kényszertörlési eljárás alá kerülő adózóknál **vezető tisztségviselő hiányában a volt végelszámoló** köteles az Art. szerint az adókötelezettségeket⁴ teljesíteni.

A törvényben foglalt adókötelezettség magába foglalja többek között **az adó és költségvetési támogatás megállapítását, bevallását és befizetését**, amely teljesítésének kötelezettje az kényszertörlési eljárás során a vezető tisztségviselő, ha pedig a kényszertörlési eljárást végelszámolás előzte meg akkor a volt végelszámoló.

Továbbá a vezető tisztségviselő/volt végelszámoló köteles – a kényszertörlési eljárást megelőző nappal, mint mérlegfordulónappal – **számviteli beszámolót készíteni**, majd azt a számviteli törvényben foglaltak szerint **letétbe helyezni és közzétenni**.⁵ Az elkészített számviteli beszámolót nem kell a jóváhagyásra jogosult testületnek elfogadnia.

A kényszertörlési eljárás során a vezető tisztségviselő/volt végelszámoló köteles a kényszertörlési eljárást elrendelő végzés közzétételét követő 20 napon belül a kényszertörlés alatt álló társasággal jogviszonyban álló munkavállalók részére a kényszertörlési eljárás elrendeléséig **esedékes bért kifizetni**. Ezen kötelezettség magában foglalja a **bérekkel kapcsolatos adók levonását, bevallását és befizetését is**.⁶

A fentiek alapján tehát **a végelszámolási eljárást követően elrendelt kényszertörlési eljárás során**, mivel a végelszámoló tisztsége megszűnik az eljárás kezdetével és a társaságnak nincs vezető tisztségviselője sem, **a volt végelszámolót** terhelik az adózói kötelezettségek, illetve őt illetik meg az adózói jogok is, így képviseleti joga mindaddig fennáll, amíg a társaság vezető tisztségviselő kinevezéséről nem gondoskodik.

Ez alól **kivételt képez**, ha **bt., illetve kkt. állt végelszámolás alatt**, és ezt követően indították meg a cég kényszertörlési eljárását, abban az esetben a **bt. beltág, a kkt. tag – ha a társasági szerződés eltérően nem rendelkezik - minősül a társaság képviselőjének**, azaz ebben az esetben a vezető tisztségviselőnek kell a már említett kötelezettségeket teljesítenie és őt illetik meg az adózói jogok.

A cégbíróság intézkedései:

A kényszertörlési eljárás elrendeléséről szóló végzésben a cégbíróság felhívást tesz közzé arra vonatkozóan, hogy akinek

- a céggel szemben **követelése van** (ideértve a számviteli törvény szerinti függő követelést is), illetve

⁴ Art. 12.§ (1) bekezdés c) pont és Ctv. 117/A. § (3) bekezdés

⁵ Ctv. 117/A. § (3) bekezdés és Korm. rendelet. 6. § (4) bekezdés

⁶ Ctv. 117/A. § (2) bekezdés

- tudomása van a cég ellen zajló bírósági, közjegyzői vagy más hatósági eljárásról, vagy
- a cég tulajdonában lévő eszköz van a birtokában, vagy
- a cég vagyontárgyára vonatkozó jog jogosultjaként van bejegyezve,
- valamely vagyontárgyat illetően a javára, illetve érdekében tény van feljegyezve, vagy
- a cég vagyontárgyára tarthatna igényt,
- tudomása van a kényszertörles közzétételének napját megelőző évben a cég vagyonában bekövetkezett változásról
- a céggel fennálló munkaviszonyon alapuló bérkövetelése vagy munkaviszonyból származó egyéb követelése van

azt 60 napon belül jelentse be a cégbíróságnak.

FONTOS! Azoknak a munkavállalóknak tehát, akiknek munkaviszonyon alapuló bér- vagy egyéb követelése áll fenn egy kényszertörlési eljárás alatt álló céggel szemben, igényüket a fentiek alapján 60 napon belül jelenthetik be a cégbíróságnak.

Ha a munkavállaló az eljárásról csak később szerez tudomást, bérigényét legkésőbb a kényszertörlési eljárás jogerős befejezéséig még bejelentheti a cégbíróságnak.⁷

Ebben az esetben a cégbíróságnak gondoskodnia kell egy Bérgarancia Biztos kijelöléséről, akinek feladata, hogy a felmerülő követelés rendezésre kerüljön a Bérgarancia Alapból.⁸

A céggel szembeni bejelentések tartalmától és a cég vagyoni helyzetétől függően a kényszertörlési eljárásban a cégbíróság alábbi döntéseket hozza:

1. Ha a céggel szemben **követelés bejelentésére nem került sor**, valamint a cég **vagyonával kapcsolatos információ nem érkezett**, a cégbíróság (eltiltás mellőzése mellett) **a céget törli a cégjegyzékből.**⁹

2. Ha a céggel szemben **követelés bejelentésére nem került sor**, a cégbíróság azonban megállapította, hogy a cég **fellelhető vagyonnal rendelkezik**, a cégbíróság (eltiltás mellőzése mellett) **a céget törli a cégjegyzékből** és rendelkezik a vagyonnak a tagok közötti felosztásáról a Cstv. 61. §-ában foglaltak alkalmazásával. Amennyiben azonban a cég fellelhető vagyonának tulajdonjogával összefüggésben kétség merül fel, azt úgy kell tekinteni, mintha a céggel szemben követelés bejelentésére került volna sor.¹⁰

A cégbíróság által a felosztott cégvagyon után keletkező adófizetési kötelezettség bevallására és megfizetésére az abból részesedő magánszemély kötelezett.

3. Ha a céggel szemben **követelés bejelentésére kerül sor**, azonban a bejelentések és vagyonfelmérés alapján a cég **vagyonatlan** vagy a **vagyona előreláthatóan nem fedezi a**

⁷ Ctv. 117/A. § (4) bekezdés

⁸ Ctv. 117/A. § (4) bekezdés

⁹ Ctv. 118. § (1) bekezdés

¹⁰ Ctv. 118. § (6) bekezdés

várható felszámolási költségeket, a cégbíróság – kivéve, ha a bejelentett követelés kielégítésre került – *rendelkezik eltiltásról* és **a céget törli a cégjegyzékből.**¹¹

Ha a cég cégjegyzékből történő törlésére az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárást vagy az adószámtörléssel érintett cégek megszüntetésére irányuló eljárást követően kényszertörlési eljárásban kerül sor, **a cégbíróság eltiltja a cégnek a kényszertörlési eljárás megindításának időpontjában bejegyzett vezető tisztségviselőjét**, korlátlanul felelős tagját, korlátolt tagi felelősséggel működő gazdasági társaságban többségi befolyással rendelkező tagját.¹²

Ha az állami adó- és vámhatóságnak az adószámtörléssel érintett cégek megszüntetésére irányuló eljárásban tett az adószám törlésének okára vonatkozó, illetve a kényszertörlési eljárásban a céggel szembeni követelés bejelentése a kényszertörlési eljárás megindításának időpontját megelőző egy évre vonatkozóan is tartalmaz a cég által megvalósított mulasztásra vagy céggel szembeni követelésre vonatkozó adatot és a céggel szemben bejelentett követelések összértéke eléri a 100 000 forintot, **a cégbíróság eltiltja azt a személyt is, aki a kényszertörlési eljárás megindítását megelőző évben vezető tisztségviselő**, korlátlanul felelős tag, korlátolt tagi felelősséggel működő gazdasági társaságban többségi befolyással rendelkező tag volt.¹³

A cégbíróság az érintett személyt

- a) **500 000 forint** összértéket **meg nem haladó** bejelentett követelések esetén **egy évre**,
- b) **500 000 forint** összértéket **megaladó**, de **3 millió forintot el nem érő** bejelentett követelések esetén **három évre**,
- c) **3 millió forint** összértékű vagy azt meghaladó bejelentett követelések esetén **öt évre eltiltja.**¹⁴

Az eltiltott személy az eltiltás hatálya alatt nem szerezhetsz gazdasági társaságban többségi befolyást, nem válhat gazdasági társaság korlátlanul felelős tagjává, egyéni cég tagjává, továbbá nem lehet cég vezető tisztségviselője, cégvezetője, felügyelőbizottsági tagja.¹⁵

A cégbíróság **mellőzi az eltiltást, ha egyértelműen megállapítható**, hogy az érintett személy a **tőle elvárható minden intézkedést megtett** a céget terhelő jogszabályi rendelkezések teljesítése érdekében.¹⁶

4. Amennyiben a céggel szemben **követelés bejelentésére került sor**, és a bejelentések és vagyonfelmérés alapján a cégbíróság megállapítja, hogy

- a.) a **cég vagyona** előreláthatóan **fedezi** a **várható felszámolási költségeket**, vagy
- b.) a cégnek valószínűsíthetően **fedezetelvonó ügylet** miatt **jelentősen csökkent vagy nincs vagyona**,

¹¹ Ctv. 118. § (2) bekezdés

¹² Ctv. 9/C. § (1) bekezdés

¹³ Ctv. 9/C. § (2) bekezdés

¹⁴ Ctv. 9/C. § (3) bekezdés

¹⁵ Ctv. 9/C. § (4) bekezdés

¹⁶ Ctv. 9/C. § (5) bekezdés

a cégbíróság kényszertörlési eljárást megszünteti, és **kezdeményezi** a cég ellen **felszámolási eljárás megindítását**¹⁷.

A cégbíróság rendelkezik az eltiltásról, ha a cég törlésére **felszámolási eljárást követően** kerül sor, azonban a felszámolási eljárást az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárást vagy az adószámtöreléssel érintett cégek megszüntetése nyilvánítására irányuló eljárást követően kényszertörlési eljárás előzte meg.¹⁸

Továbbá a cégbíróság - a bejelentésekre és a vagyonfelmérés adataira tekintet nélkül - megszünteti a kényszertörlési eljárást és kezdeményezi a cég ellen felszámolási eljárás megindítását, ha a cég bírósági peres vagy nemperes eljárásban félként vesz részt, feltéve hogy az eljárás a kényszertörlés elrendelését megelőzően indult.¹⁹

Amely esetekben a cégbíróság nem felszámolási eljárás megindítását kezdeményezi, ott a cég törlésére kerül tehát sor. A törölő végzést a cégbíróság a Céglőnyben közzéteszi, a végzés ellen a megjelenésétől számított **tizenöt napon belül fellebbezésnek van helye**.

A kényszertörlési eljárás után:

Ha a **korlátozott tagi felelősséggel működő céget** a cégbíróság kényszertörlési eljárásban törölte a cég - a cég törlésének időpontjában a cégjegyzékbe bejegyzett - **volt tagja korlátlanul felel** a cég hitelezőjének **kielégítetlen követelése erejéig, ha a tag a korlátolt felelősségével visszaélt**. (A korlátozott felelősségével visszaél az a tag, aki **tartósan hátrányos üzletpolitikát folytat**, a cég vagyonával **sajátjakként rendelkezik**, vagy aki a cég törvényes működésével **nyilvánvalóan ellentétes** határozatot hozott.)

Több tag felelőssége egyetemleges.

Ha a korlátozott tagi felelősséggel működő céget a cégbíróság a kényszertörlési eljárásban törölte a cégjegyzékből, az a volt tag, aki a **kényszertörlési eljárás megindulását megelőző három éven belül ruházta át részesedését, korlátlanul felel** a cég hitelezőjének kielégítetlen követelése erejéig, **ha a korlátolt felelősségével tagsági jogviszony alatt visszaélt vagy a részesedésének átruházásakor rosszhiszemű volt**.

(Mentesül a tag a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy az átruházás során jóhiszeműen és a hitelezői érdekek figyelembevételével járt el.)

Több tag felelőssége egyetemleges.

Ha a cégbíróság a céget kényszertörlési eljárásban törölte a cégjegyzékből, a **cég vezető tisztségviselője** - ideértve a kényszertörlési eljárás előtt a cégjegyzékből törölt vezető tisztségviselőt is - **az okozott hátrány erejéig felel a kielégítetlenül maradt hitelezői követelésekért**, ha a **fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően**

¹⁷ Ctv. 118. § (3) bekezdés

¹⁸ Ctv. 9/C. § (1) bekezdés

¹⁹ Ctv. 118. § (5) bekezdés

ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek figyelembe vételével látta el, és ezáltal a cég vagyona csökkent, illetve a hitelezők követeléseinek kielégítése megghiúsult. Több vezető tisztségviselő esetén felelősségük egyetemleges.

A felelősség megállapítási eljárás során **vezető tisztségviselő minősül a cég által megválasztott végelszámoló**, illetve a cég **vezető tisztségviselőjének minősül** az a személy is, aki a cég **döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt.**²⁰

Kényszertörlesztés alatt beadandó bevallások:²¹

Élő, működő cégből kényszertörlesztés alá kerülő adózók benyújtandó bevallásai:

Az Art. rendelkezése szerint a kényszertörlesztési eljárás alá kerülő adózók **a tevékenységüket lezáró adóbevallást** – a kényszertörlesztési eljárás kezdő időpontját megelőző nappal – a kényszertörlesztési eljárás kezdő időpontját követő 30 napon belül kötelesek benyújtani.

A tevékenységet lezáró adóbevallással egyidejűleg teljesíteni kell a tevékenységet lezáró adóbevallás időszakát megelőző azon időszakokra vonatkozó adóbevallási kötelezettségeket is, amelyek teljesítésének határideje a tevékenységet lezáró bevallás benyújtásakor még nem járt le.

Bevallások típusa **D1.**

Kényszertörlesztési eljárás esetén a **tevékenységet lezáró adóbevallás időszakát követően** teljesítendő bevallási kötelezettséget az Art. általános rendelkezései szerint kell teljesíteni.

Bevallások típusa **D2.**

A **kényszertörlesztési eljárás befejezését követően** az Art. rendelkezései szerint soron kívüli bevallást kell benyújtani a bevallással még le nem fedett időszakról, a bevallási kötelezettséget kiváltó eseményt, azaz a cég törléséről szóló végzés Céggközlönyben való közzétételét követő 30 napon belül.

Bevallások típusa **M.**

A kényszertörlesztési eljárás alá került adózó üzletszerű gazdasági tevékenységet nem végezhet²², továbbá a társasági adónak sem alanya²³.

A bevallás benyújtásával egyenértékű, ha az adózó az állami adó- és vámhatóság által rendszeresített „NY” jelű elektronikus űrlapon nyilatkozik arról, hogy az adott bevallás benyújtására az adott időszakban azért nem került sor, mert adókötelezettsége nem keletkezett. Az NY jelű elektronikus űrlapot a „D2” jelzésű, adókötelezettséget nem tartalmazó bevallások esetében lehet használni.

Végelszámolásból, kényszer-végelszámolásból kényszertörlesztés alá kerülő adózók benyújtandó bevallásai:

²⁰ Ctv. 118/B §

²¹ Art. 52.§ (1) c) és 53. § (3) bekezdés

²² Ctv. 116. § (3) bekezdés

²³ Tao tv. 5. számú melléklet 8. pont

Végelszámolást követően elrendelt kényszertörési eljárás esetében a végelszámolásra vonatkozó szabályok szerint kell a bevallási kötelezettséget teljesíteni.

Bevallások típusa **V3**.

Ezt követően a **kényszertörési eljárás kezdő napja után** teljesítendő bevallási kötelezettséget az Art. általános rendelkezései szerint kell teljesíteni.

Bevallások típusa **D2**.

(Amennyiben a kényszertörés kezdő napja nem a végelszámolási eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedését követő nap, abban az esetben a jogerőre emelkedést követő nap és a kényszertörési eljárás kezdő napját megelőző nap közötti időszak tekintetében tevékenység záró bevallás benyújtása szükséges. Bevallás típusa: **D1**.)

A **kényszertörési eljárás befejezését követően** az Art. rendelkezései szerint soron kívüli bevallást kell benyújtani a bevallással még le nem fedett időszakról, a bevallási kötelezettséget kiváltó eseményt, azaz a cég törléséről szóló végzés Céggközlönyben való közzétételét követő 30 napon belül.

Bevallások típusa **M**.

Kényszertörési eljárást követő felszámolási eljárás alá kerülő adózók benyújtandó bevallásai:

A kényszertörési eljárást követő felszámolási eljárás esetén e törvény kényszertörési eljárásra vonatkozó rendelkezései és a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény felszámolási eljárásra vonatkozó rendelkezései együttes alkalmazásával kell a bevallási kötelezettséget teljesíteni.

A kényszertörési eljárást követően elrendelt felszámolási eljárás esetében a bevallási gyakoriságnak megfelelően az „utolsóként” D2 jelzéssel benyújtott bevallás időszakának záró dátumát követő naptól a felszámolási eljárás kezdőnapját megelőző napig terjedő időszakra kell a tevékenységet lezáró bevallásokat **F1** jelzéssel benyújtani, függetlenül attól, hogy a kényszertörési eljárás befejezésének dátuma nem a felszámolási eljárást megelőző nap.

A cég vezető tisztségviselőjét vagy ha a kényszertörési eljárást végelszámolás előzte meg vezető tisztségviselő hiányában a volt végelszámolót az állami adó- és vámhatóság mulasztási bírsággal vagy eljárási bírsággal sújthatja, amennyiben a kényszertörési eljárással kapcsolatos adókötelezettségek teljesítését (pl. tevékenységzáró bevallások benyújtása) elmulasztotta vagy egyéb jogsértést követett el.²⁴

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

²⁴ Art. 12. § (1) bekezdés c) pont és (2) bekezdés